

PRENUMERATA:

Miesięcznie we Lwowie 105 Mk., z dostawą do domu 115 Mk., z przesyłką w Polsce 120 Mk., w innych państwach 160 Mk. — Za zmianę adresu dopłaca się 5 marek.

Cena numeru **5 Mk.**

Konto czekowe P. K. O. 140.561.

Reklamacje otwarte wolne od opłaty pocztowej.

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

Geny ogłoszeń:

Ogłoszenia miejscowe (Lwowski) za 1 wiersz (nonpareil) 5 Mk., „Nadestane“ i „Nekrologi“ 15 Mk., na 1. kolumnie 50 Mk., przed kroniką 30 Mk., po kronice i komunikaty 25 Mk. Drobne ogłoszenia za słowo 2 Mk. Ogłoszenia zamiejscowe (poza lwowski) za 1 wiersz nonpareil 6 Mk., Nadestane i nekrologi 18 Mk., na 1. kolumnie 60 Mk., przed kroniką 40 Mk., po kronice i komunikaty 30 Mk. Drobne ogłoszenia za słowo 2 Mk. Paski na kolumnach tekstowych po cenie „Nadestane“.

Ogłoszenia na ścieżki i święta o 50% drożej. (Numery „Kurjera Lwowskiego“ są antydatowane).

Redakcja przy ulicy Ossolińskich 1. 15. Administracja przy ulicy Chorążczyzny 1. 26. — Redaktor przyjmuje wyłącznie między godziną 4—5. Biura Administracji otwarte codziennie od godz. 6. rano do 1. w południe i od godz. 3 do 6. wieczór. — Adres dla telegr.: „Kurjer“, Lwów. — Rękopisów nie zwraca się. — Telef. redakc. 19. W Warszawie prenumeratę przyjmują i pojedyncze egzemplarze sprzedają: Biuro dzienników „Promień“, ul. Widok 19, oraz Admin. „Gazety Lud.“ ul. Świętokrzyska 17.

Nakładem Spółki wydawniczej „Kurjera Lwowskiego“.

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Walka o dobrą konstytucję.

Konstytucja, której uchwalenie niebawem stanie się faktem dokonany, będzie nie tylko losykiem, od którego zależeć będzie wolny i brny rozwój państwowego życia, ale i obliczem, podług którego wyznaczonem zostanie Polsce miejsce albo między żywotnymi, potężniejszymi organizmami, kroczącymi drogą wolności, równości i postępu — lub między przeżytkami starego świata, tkwiącymi w dławiających, dawnych formach bytu. Stanowisko zajęte w walce o konstytucję przez każde stronnictwo jest probierzem najwyraźniejszym jego dążeń i jego ideowej zawartości. I dlatego stanęły tu do walki i mierzą swe sily obóz ludowy i demokratyczny, obóz tworzącej się Polskiej ludowej, i obóz Rolski starej, reakcyjnej otwarcia lub zakapturzenia i ich posłuszni trambanci.

Trzy zagadnienia są przedmiotem najzaciętszej walki: senat, a więc walka idei ludowładztwa i wiary w zdrowie i rozwój narodowego organizmu z dążeniem ukrytem do ograniczenia woli społeczeństwa, niedość jakoby do rozstrzygnięcia o swych losach; pytanie, czy prezydentem Rzeczypospolitej może być tylko „Polak-katolik“, a więc walka między oczywistą dla każdego zdrowego umysłu zasadą równości wszystkich obywateli, szczególnie ważną dziś w okresie walki o granice państwa, w której z takim poświęceniem biora udział ślascy ewangelicy — a obskurantyzmem i demagogią, która przy pomocy obskurantyzmu ugruntuować pragnie swe wpływy; wreszcie sprawa szkoły wyznaniowej, która forsuje prawicę wbrew tym wszystkim niezależnym, którzy widza w niej zaród pogłębienia antagonizmów wyznaniowych, wysunięcie ponad ideę wspólnej i łącznej państwowej pracy innych względów i interesów, które w państwie zdrowym i nowożytnym muszą tamtych ustąpić pierwszeństwa.

W walce tej, którą z jednej strony toczy dla dobra państwa obóz Polski ludowej, Polski pracy, równości i wolności, a z drugiej ogór stawia demagogiczna reakcja, niezdołna do wysunięcia zakrojonej na szerszą miarę idei, do podporządkowania swego fanatyzmu czy pożytków partyjnych dobru państwa, zwycięstwo demokracja, walcząca solidarnie i konsekwentnie, odmieść musi. Ideologia, i nie tylko ona, bo i taktyka naszej prawicy, corazto są węższe i bardziej kruche. Planu politycznego na dalszą metę ułożyć nie jest w stanie. Ustepuje pod naporem konieczności — tak było z reformą rolną — i tem kompromituje się doszczętnie. Podobnie i dziś się sprawa przedstawia. Jak już wiadomo, w sprawie „Polaka-katolika“ następuje zwrot, wystawiający inicjatorów tej nieszczęsnej akcji w niezbyt pochlebnym świetle. Wirylści odpadną po rozumnej rezygnacji episkopatu, zdającego sobie sprawę z niepewnego wyniku głosowania. Episkopat pozostawił w ten sposób na łódzie pp. Dubanowicza, Głabńskiego i ks. Lutostawskiego, którzy w tej sprawie są bardziej dąpiący od samego papieża.

Kłęski te nikogo dziwić nie mogą. Kierownictwo prawicowej polityki stacza się na corazto niższe poziomy. W odstawkę poszedł p. St. Grabski, polityk rozumny i bez uprzedzeń, choć nerwowy i wiele popuszczający słodów norfauty

Dokoła konstytucji.

Walka klubów. Prawica bruździ i prowokuje. Ogólna tendencja ukończenia prac konstytucyjnych przed plebiscytem.

Warszawa. (Tel. wł.) Cały dzień do g. 4 popoł. odbywały się narady klubów w związku z zajęciem stanowiska w sprawie głosowania przy trzecim czytaniu, które się dzisiaj rozpoczęło. Główne pertraktacje międzyklubowe toczyły się z jednej strony z przedstawicielami klubów centrum i lewicy, z drugiej zaś z przedstawicielami klubu pracy konstytucyjnej. Chodziło mianowicie o to, aby klub pracy konstytucyjnej zgodził się głosować razem z centrum i lewicą nad wnioskiem rozpoczęcia głosowania od par. 126, który to paragraf przewiduje rewizję konstytucji w jakimś czasie po uchwaleniu jej przez sejm ustawodawczy. Doszło do porozumienia tylko w tym punkcie, w którym obie strony uznały za możliwe postawić termin trzech lat od czasu zwołania nowego sejm, jako moment do rewizji konstytucji. Wobec tego jednak, że klub pracy konstytucyjnej uzależnił zgodę na głosowanie jednocześnie z centrum i lewicą od tego, aby centrolew zgodził się na kwalifikowaną większość 11/20 przy 2/3 obecnych posłów, co dotyczy przegłosowywania ustaw odesłanych przez senat, do kompromisu wobec tego nie doszło. Fakt ten odbił się niekorzystnie na przebiegu dzisiejszych obrad w sejmie. Prawica zachowała się przez cały czas prowokacyjnie, a

wobec niedojścia do porozumienia między centrolewem a klubem pracy konstytucyjnej przegłosowywała wnioski i poprawki stawiane przez centrum i lewicę. Wobec tego lewica rozpoczęła obstrukcję, chwilami bardzo ostrą, której towarzyszą bicie w pulpity i gwizdanie, okrzyki i ostrawymiana słów między dwoma zwalczającymi się obozami.

Pomimo tego burzliwego nastroju w sejmie, faktem jest dającym się łatwo wyczuć, że w gruncie rzeczy większość klubów sejmowych pragnęłaby bardzo, aby konstytucja uchwalona była przed d. 20. marca, tj. przed dniem plebiscytu na G. Śląsku.

W chwili, gdy podaje niniejszą relację jest godz. 1 w nocy, posiedzenie trwa, a w kuloarach sejm, odzywa się wiele głosów posłów, że jest rzeczą konieczną jutro rano przed rozpoczęciem posiedzenia rozpocząć nowe pertraktacje międzyklubowe, któreby mogły doprowadzić do wyjścia z obstrukcyjnej sytuacji. Wiadomo najm, że związek ludowy narodowy (Z. L. N.) wbrew nieprzejednanemu stanowisku ks. Lutostawskiego dał wolną rękę swym członkom nad artykułami dotyczącymi wyznania Prezydenta Rzeczypospolitej oraz szkoły wyznaniowej.

U wrót pokoju.

Podpisanie traktatu pokojowego nastąpi nieodwołalnie 18 bm. o g. 7 wiecz.

Ryga. (EE.) Posiedzenie komisji redakcyjnej, rozpoczęte w poniedz. wieczorem, zakończono o 4. nad rapem obradami nad redakcją artykułu 14 o zwrocie mienia państwowego. Ustalono, że tabor kolejowy szerokości europejskiej Rosja zwróci, natomiast szerokości rosyjskiej zostaje w Rosji za zwrotem 29 milionów rubli. W sumę te mogą wchodzić materiały kolejowe, warsztatowe i składy kolej.

O godz. 1. popołudniu we wtorek przewodniczący Joffe w zakończeniu oświadczył, że pozostało parę godzin pracy do końca.

Warszawa. (Tel. wł.) Dzisiaj wieczorem nadeszły z Rygi wiadomości następujące: Prace konferencji pokojowej są już całkowicie zakończone. Redakcja całego traktatu ostatecznie przyjęta. Uroczyste podpisanie traktatu odbędzie się w piątek d. 18. bm. o g. 7 wieczorem w pałacu czarnogłowców. W kołach rzeczoznawców sowieckich utrzymują, iż pierwsza rata złota 30 milionów przyznanych według traktatu Polsce, będzie wypłacana przez rząd sowiektów rządowi polskiemu przy ratyfikacji pokoju.

Pierwsza ta rata ma wynosić 8 milionów rubli w złocie.

JOFFE O POKOJU.

Warszawa. (Tel. wł.) Z Rygi donoszą, że w wywiadzie z dziennikarzami Joffe oświadczył: „Kilka dni dzieli nas od uroczystej chwili podpisania traktatu pokojowego z Polską. Długie miesiące uciążliwej pracy wydadzą z takim upragnieniem oczekiwany owoc, którym jest pokój. Jestem przeświadczony, że pokój ryski będzie z korzyścią dla obu narodów i pozwoli na zwrócenie całej uwagi na odbudowę wewnętrzną tych krajów. Ratyfikacja traktatu — mówił dalej Joffe — może nastąpić w czasie dziewiątego zjazdu sowjetów, tj. najwcześniej w maju. W końcu wywiadu Joffe zaprzeczył pogłoskom o zamierzonej nominacji jego na posła w Warszawie.

TRAKTAT RYSKI BĘDZIE ZAREJESTROWANY PRZEZ LIGE NARODÓW.

Warszawa. (EE.) „Przegląd Wiecz.“ pisze, że traktat pokojowy ryski nie będzie przedstawiony do uznania poszczególnym mocarstwom, lecz przesłany będzie do zarejestrowania Lidze Narodów.

LITEWSKIE PRZYGOTOWANIA WOJENNE.

Wilno. (EE.) Z Litwy kowieńskiej donoszą, że świeżo przybyłej do Kowna ciężkiej artylerji, 4 baterje wysłano na front w kierunku Giedroyc. Obsługa tych dział — niemiecka, w uniformach litewskich. Litwini dalej powiększają swa armie.

KOLONIZACJA WOŁYNIA.

Wilno. (EE.) W powiatach włodzimierskim i łuckim na Wołyniu zauważyć się daje niezwykle ożywiony ruch parcelacyjny. Obszary 20-40 morgowe prawie wyłącznie nabywają właściciele z Kongresówki i Małnowski.

swój temperament bojowy wyładowuje na G. Śląsku z dobrym dla sprawy narodowej skutkiem. Na placu pozostał ciasny, namiętny i ambitny fanatyk ks. Lutostawski w otoczeniu prawicowych bolszewików w rodzaju pp. Zamorskiego, Załuski, Staniszkisa — i dający się im bezwolnie powodować p. Głabiński. Ze samobójczą polityką partja skutecznie swój żywot skraca, to sprawa partyjna, ale ze zacieźwieniem, warcholstwem, ścianiem zamętu naraża na szkodę interesy państwa, to sprawa publiczna, wymagająca skupienia wszystkich sił polskiej demokracji, by walkę o podłoże rozwoju państwowego Polski i o jej prawdziwe oblicze doprowadzić do szczęśliwego, zwycięskiego końca.

W. J.

Konferencja londyńska a plebiscyt górnośląski.

Dzisiaj już nie ulega wątpliwości, że jedną z przyczyn, które skłoniły Niemcy do trzymania swoich kontrpropozycji w tajemnicy, był plebiscyt górnośląski. Niemcy słusznie się obawiali, że żądanie uchylecia plebiscytu, byłoby we Francji napotkało na gwałtowny opór, a w kołach angielskich wywołałoby podejrzenie, że Niemcy nie czują się na Górnym Śląsku zbyt pewnie.

Jednakowoż nagle wysunięcie kwestji górnośląskiej w Londynie raczej pogorszyło położenie Niemiec, które w tym wypadku okazały nadzwyczajną krótkowzroczność polityczną, albowiem nie przewidziały, że podobna tajemniczość może raczej wzmocnić podejrzenie, iż Niemcy chcą się w ten sposób wyłamać z postanowień traktatu wersalskiego.

Na tym podstępie poznał się Lloyd George i w mowie wygłoszonej dnia 7. bm. w Izbie gmin, wyraził zdziwienie, że Niemcy mogli się na coś podobnego odważyć. Wysunięcie kwestji górnośląskiej — powiedział on — nie oznacza nic innego, jak tylko to, że w razie niepomyślnego wyniku plebiscytu, Niemcy umywają ręce i cała umowa nie ma znaczenia.

Alte Niemcy poniosłszy porażkę w Londynie nie ustają w intrygach, ażeby przynajmniej sparaliżować cały moralny wpływ, jaki może wywrzeć konferencja przy obecnym plebiscycie. Rozumie to dobrze „Frank. Zeitg.“, która w artykule p. t.: „Oberschlesien und die Weltfrage“, zwraca uwagę, że wynik konferencji londyńskiej uniemożliwia sprawiedliwy plebiscyt, albowiem daje agitacji polskiej nową broń do ręki, z której ona niewątpliwie skorzysta, tłumacząc górnoślązakom, że jedyną drogą do wydobycia się z pod strasznych skutków konferencji londyńskiej jest głosowanie za Polską. „Frank. Zeitg.“ spodziewa się jednak, że Niemcy górnośląscy i emigranci dadzą w tym wypadku nowy dowód poczucia wspólności narodowej i nie pozwolą, ażeby Górny Śląsk poszedł „na pastwę chciwości polskiej, która kraj ten wysię i zrujnuje tak, jak zrujnowała już Poznańskie i Prusy Wschodnie, czego dowodem jest niezadowolone nawet u samych Polaków“. (Argumentów do tego twierdzenia dostarcza do dziś niestety endecka prasa w Poznańskim i na Pomorzu). Ażeby tego nieszczęścia uniknąć winien każdy Niemiec głosować za Niemcami, jeżeli wszyscy obowiązek swój spełnią wówczas czeka ich podobne zwycięstwo, jak w Prusach Wschodnich.

Mamy nadzieję, że podobne zwycięstwo będzie... ale w tym wypadku po naszej stronie.

I. K.

Powstaniu rosyjskiemu brak wodza.

Powstanie ogarnia zwolna całą Rosję. Biora w niem udział głównie chłop i robotnicy, burżuazja żyjąca pod terorem bolszewickim pozostaje na uboczu.

Socjaliści-rewolucjoniści i męszewicy wyzyskują sytuację, nie prowadzą jednak tłumy, każdy natomiast podficar marzy o tem, by stać się Bonapartem. Prawdziwy Napoleon jednak się nie zjawia. W obliczu rewolucji przywódcy bolszewicy prowadzą zażarte spory o różnice dogmatów komunistycznych. Trockiego znaczenie słabnie, zwycięża rząd Lenina i Cziczerina, dążący do układów z zagranicą.

Sprawy ukraińskie.

ZAPRZECZENIE INFORMACJI „WISTNYKA“.

Ukr. Biuro pras. ogłasza, że podany w „Ukr. Wistnyku“ rzekomy interwiew korespondenta tego pisma z Petlurą jest świadomym kłamstwem i ma jedynie na celu zaszkodzić stosunkom między Polską a UIRL. i naczelnym atamanem.

SPRAWA UNIwersYTETU.

„Ukraiński Wistnyk“ pisze, że w Stanisławowie może być jakiś dziwotag, istniejące już tam seminarium duchowne z kursami prawniczymi, tylko nie uniwersytet. Uniwersytet ukraiński w całym słowa znaczeniu może być tylko w ośrodku Galicji wschodn., we Lwowie.

W W Stanisławowie ma być założona polska akademja lasowa i w ten sposób 4 mil. Polaków w dawnej Galicji miałyby 7 wyższych szkół, oprócz innych fachowych akademji z prawami szkół średnich, a prawie 4 miliony Ukraińców miałyby szkółkę w Stanisławowie, szumnie nazwaną uniwersytetem. Tak czy owak, ta „szkółka“ nikomu nie pomoże, ani nie zaszkodzi.

W związku z tymi projektami przypomina „Wpered“, że organizacja studencka ukraińska na zgromadzeniu 22. stycznia br. uchwaliła rezolucję w której żąda, by wstęp do uczelni wyższych był zależny tylko od dokumentów szkolnych czy naukowych, oświadcza, że jeżeli głos w przyjmowaniu na uniwersytet ma jednostronna egzekutywa, żąda prawa stworzenia takiej egzekutywy dla związku stud. ukraińskiego, a kolegów, którzy poddali się obecnym warunkom wpisu, będzie się bojkotować. Otóż organ socjaldemokracji konstatuje, że „lojalni Rusyni“ wstąpił się do szkół wyższych na podstawie dokumentów „Rad Narodo-

wych“ a organizacja ich imion nie ogłasza, widac wpadła w szal karnawałowy. I podnosi projekt, zdaje się pierwszy w dziejach życia młodzieży: aby znalazły się jednostki, które opublikowałyby imiona „lamistralków“ w celu bojkotowania ich.

Różne mogą być zdania o bojkotach, ale teraz znajdujemy projekt jakiegoś areopagu (czy raczej sowietu) jednostek, które mają mieć monopol na dyktowanie moralności...

Co zaś do projektu uniwersytetu w Stanisławowie. „Wpered“ nazywa to „politycznym nieporozumieniem, obliczonym na eksport zagranicą“.

PRACE KOMISJI REHABILITACYJNEJ.

„R. Kraj“ wyraża się z wielkiem uznaniem dla komisji, która przyjechała do Lwowa dla załatwienia sprawy nieprzyjętych do służby rządowej urzędników-Rusinów.

SZAL KARNAWAŁOWY.

Często „Ridnyj Kraj“ zwracał uwagę, że Rusini lwowscy luźniają bez opamiętania, Ukrainę nadpełtwiąską ogarnęła manja urządzania rautów i balów, oczywiście na filantropijne cele. Redakcja nie szczędziła przy tem docinków trudnikom, bo ci najwybitniej trudzili się na froterowanej posadce. Skromniej, a później nieco dobrał się do balowiczów i zgrabny autor migawek „wistnykowych“, obecnie „Wpered“ ostro napada na sytych i rozbawionych, wskazując, że teatr ukr. świecił pustką, na prelekcje uniwersyteckie tow. im. Mohyły chodzi 20 słuchaczy, a na odczyt o kwestji agrarnej nikt wogóle nie przyszedł.

Taki przerost życia towarzyskiego jest naturalny u zbiorowości, która zaczyna tworzyć kulturę towarzyską i to w dobrej łatwości zarobku i... fantastycznych, podniecających pogłosek.

Z obrad sejmowych.

Warszawa. (PAT.) 219. posiedzenie Sejmu 15. marca 1921. Początek o godz. 4.30.

Po odczytaniu interpelacji marszałek zawiadomił Izbę, że Naczelnik Państwa zamianował p. inżyniera Jana Jankowskiego ministrem pracy i opieki społecznej.

Odesłano następnie do komisji w pierwszym czytaniu pięć ustaw, poczem przystąpiono do dalszego ciągu trzeciego czytania ustawy o konstytucji Rzeczposp.

P. ks. Maciejewicz (Związek mieszczański) podnosi, że niektórzy mówcy pozwalali sobie na wycieczki przeciwko kościołowi katolickiemu i duchowieństwu. Zarzuty te były ciężkie i niesłuszne. P. Friese mówił o usuwaniu z urzędów państwowych ewangelików. O ile, mówca zna stosunki nie było takiego wypadku. P. Czapiński, zdaniem mówcy przemawiał w tym celu, aby zożydzić kościół i steroryzować Sejm. Mówca staje w obronie duchowieństwa oraz odpiera wycieczki socjalistów przeciwko kościołowi.

Stronnictwo mówcy domaga się Senatu. Co do referendum, mówca zgodziłby się na nie tylko wtedy, gdyby lub nasz był więcej uświadomiony.

Następnie 180 głosami przeciw 167 uchwalono zamknięcie dyskusji.

Sprawozdawca p. Dubanowicz zbijał zarzuty podnoszone w czasie dyskusji przeciw poszczególnym artykułom konstytucji. Zbijał również jego twierdzenie, jakoby obecna konstytucja cofała się poza konstytucję Trzeciego Maja. Polemizuje z wywodami p. Niedziałkowskiego i stwierdza, że referendum, za jakim on przemawiał, byłoby podcięciem naszej instytucji parlamentarnej. Mówca zauważa, że art. 121 (szkoła wyznaniowa) ma na celu haczenie na to, aby rodzice Polacy mieli prawo domagania się, by ich dzieci wychowywano zgodnie z ich życzeniami. Również nie może się zgodzić z tem, by Prezydenta Rzeczypospolitej zastępował prezydent ministrów, a nie marszałek Sejmu; Naczelnik państwa jest nieodpowiedzialny, a Prezydent ministrów zaś odpowiedzialny za rząd, stawałby się nieodpowiedzialnym z chwila, gdyby zastępował Naczelnika.

Co się tyczy art. 126, sądziliśmy, że należy już obecnie uchwalić konstytucję wobec tego, że już uchwalenie konstytucji w drugim czytaniu wywołało wielkie wrażenie na ludności Górnego

Śląska. Przywódcy wszystkich klubów sejmowych żądali, aby jeszcze przed plebiscytem uchwalili konstytucję w trzecim czytaniu, uważając, że przyjęcie jej w drugim czytaniu tak korzystnie wywarło wrażenie. (Głosy: słuchajcie).

Niemcy ogłaszali w swoim czasie, że wskutek zatargów nie można się spodziewać przyjęcia konstytucji przez Sejm w trzecim czytaniu. (Głosy: słuchajcie). Oto jest wola Górnego Śląska. (Wrzawa).

P. ks. Okoń oświadcza, że przeciwko takiej konstytucji zakłada imieniem swego stronnictwa uroczysty protest.

P. Moraczewski wnosi w formie wniosku nagłego, aby najpierw głosować nad poprawką do art. 126 w sprawie zmiany konstytucji. Czekaliśmy — wywodzi mówca — z obradami nad konstytucją na przybycie Poznania i Pomorza, powinniśmy też zaczekać na przybycie Górnoślązaków, ponieważ mamy głęboką wiarę, że Górny Śląsk wkrótce będzie przyłączony do Polski. Zależy nam na tem, aby ta uchwała dostała się do wiadomości ludu górnośląskiego jeszcze przed 20-tym bm.

W głosowaniu wniosek p. Moraczewskiego odrzucono 200 głosami przeciwko 190 (wrzawa, tupanie i bicie w pulpity).

Marszałek: Jak widzę, panowie nie orientujecie się co do powagi chwili.

P. Dębski: Sytuacja, jaka się wytworzyła po odrzuceniu wniosku p. Moraczewskiego, zmusza te kluby, które do tego wniosku przywiązywały wielką wagę, do zastanowienia się, i dlatego wnioskuję przerwanie posiedzenia na pół godziny.

Marszałek zarządza przerwę.

Po przerwie posiedzenie rozpoczęło się o g. 8 min. 5 wieczorem.

P. Kiernik przemawia w sprawie formalnej: zaznacza, że wniosek p. Moraczewskiego nie został przez większość Izby należycie zrozumiany. Intencją jego było, aby G. Śląsk przed plebiscytem mógł nabrać przekonania, że na samo czole przystąpienia konstytucyjnym wysuwamy umiarkowanie ludowi górnośląskiemu rewizję konstytucji. Dlatego przekonany, że jednak większość tym intencjom zechce się teraz poddać, stawia wniosek, aby przed przystąpieniem do artykułu 3. odbyć głosowanie nad art. 126.

Marszałek oświadcza, że wniosek formalny raz odrzucony, nie może już być drugi raz postawiony w ciągu tego samego posiedzenia.

P. Kiernik polemizuje z marszałkiem.

Marszałek: Mogę od przepisów regulaminu odstąpić tylko wtedy, gdy nikt przeciwko temu nie zaprotestuje. Czy na wniosek p. Kiernika zgadzają się wszyscy? (Głosy na prawicy: nie.) W takim razie sprawa formalnie jest załatwiona.

P. Diamand: Proszę o głos w sprawie formalnej (wrzawa na prawicy).

P. Czapiński w sprawie głosowania nad poprawkami do art. 3, stawia wniosek na imienne głosowanie przez wywoływanie nazwisk poszczególnych posłów.

Marszałek oświadcza, że imienne głosowanie jest dopuszczalne, ale nie z wywoływaniem nazwisk. Zarządzam więc imienne głosowanie i proszę o zbieranie kartek.

Wynik głosowania był następujący: 179 głosów za, a 191 nie. Jedną kartkę nieważną, bo było na niej słowo: tak i nie.

P. Barlicki zapytuje, czy ostatnie głosowanie zostało sprawdzone i domaga się, aby każde imienne głosowanie było sprawdzone. Proszę się nie dziwić, że tego żądam, bo w każdym sejmie marszałek podjąłby się roli mediatora między grupami, a nasz pan marszałek uchylił się od tego.

Marszałek: Głosowanie przeprowadzają sekretarze. Najlepszą pewność daje lista nieobecnych. Zresztą tu chodzi tylko o obsztrukcję. Jestem obowiązany trzymać się regulaminu, a regulamin tego, czego żąda p. Barlicki, nie przewiduje.

P. Barlicki: Regulamin również nie przewiduje listy obecności.

Przystąpiono do drugiej poprawki art. 3., która również ma tylko redakcyjne znaczenie.

P. Putek postawił wniosek, aby tę poprawkę rozbić na dwie względnie na cztery części i głosować osobno nad każdym ustępem. P. Stapiński zażądał imiennego głosowania.

Marszałek: Kto popiera te wnioski? (wstaje lewa połowa Izby. — Na prawicy brawa!)

P. ks. Lutosławski: To jest pomoc dla Górnego Śląska, to jest wyjście do zbawienia ojczyzny. (Inne głosy: żydowskie pacholki.) Wywiązuje się krótka bójka między posłem Brylem a Bresińskim. Poseł Hryckiewicz: To jest targowica. Poseł Pietrzyk: Wy jesteście zdrajcami (wielka wrzawa). Posłowie skupiają się w środku Izby między ławami.

P. Marweg do prezydenta Witosa: Tak się broni Śląska, panie prezesie gabinetu. W Berlinie będzie jutro wielkie święto. (Wrzawa powoli cichnie, posłowie oddają kartki.)

Wicemarszałek p. Stychel: Wynik głosowania 179 głosów tak, a 190 nie. Tym pierwszą część drugiej poprawki do art. 3. odrzucono. Wobec tego odpada i część druga. Trzecią poprawkę do art. 3. cofnięto. Do art. 4.—7. poprawek nie było.

P. Czapiński: Zgodnie z referentem p. Dubanowiczem wnioski na skreślenie ważnych artykułów lub części tychże mogą być stawiane osobno na plenum i głosowanie nad nimi będzie się odbywać w formie pozytywnej nad danym artykułem. Stawiam wniosek na skreślenie art. 8.

P. Moraczewski: Wnoszę głosowanie nad tem. Wicemarsz. p. ks. Stychel zwraca uwagę, że zgodziliśmy się na to, iż żadnych nowych poprawek stawiać już nie wolno.

P. Stapiński: Są poprawki trojakiego rodzaju: merytoryczne, zawarte w „broszurze“, przewidziane uchwałą konwentu seniorów i wyraźnie przewidziane przez referenta o skreślenie całych artykułów, lub też części artykułów (p. Lutosławski: są w druku), dlatego ani przed dzisiejszym posiedzeniem nie stawialiśmy żadnych ważnych poprawek na skreślenie, albowiem p. Dubanowicz zaznaczył możliwość zgłaszania ich na plenum, aniśmy nie przewidywali takiego sposobu interwetowania.

Wicemarsz. ks. Stychel: W poprawkach drukowanych już po oświadczeniu p. referenta, są wnioski o skreślenie, a zatem panowie zamiechaliście zgłosić swoje wnioski pod tym względem. (Posiedzenie trwa dalej).

Z komisji sejmowych.

Warszawa. (PAT.) Na posiedzeniu połączonych komisji do spraw miejskich i demobilizacyjnych, przeprowadzono dyskusję szczegółową nad wnioskiem w sprawie zapewnienia zarządom miast pierwszeństwa w nabywaniu materiałów demobilizacyjnych dla celów budowlanych i sanacyjnych. Komisje wezwały ministerstwo spraw wojsk. do:

1) przyspieszenia inwentaryzacji materiałów pochodzących ze zdobyczy wojennej.

2) materialnego rozgatkowania tych przedmiotów.

3) ustalenia sposobu ich rozdziału i sprzedaży.

4) rozdziału dla miast przedmiotów miastom potrzebnych.

Komisja rolna na dzisiejszym posiedzeniu przyjęła w trzecim czytaniu projekt ustawy o nadzwyczajnym kredycie na zakup zboża siewnego za granicą państwa.

Na posiedzeniu komisji administracyjnej przeprowadzono rozprawę generalną nad rządowym projektem ustawy o państwowej służbie cywilnej i postanowiono rozpocząć rozprawę szczegółową.

Z RADY MINISTRÓW.

Warszawa. (PAT.) Rada ministr. na posiedzeniu 14. bm. wysłuchała sprawozdania p. ministra przemysł. i handl. z wyjazdu jego do Anglii, poczem załatwiła szereg spraw bieżących. Na tem samym posiedzeniu Rada ministrów przyjęła złożony przez p. ministra rolnictwa i dóbr państwowych projekt ustawy w przedmiocie nadzwyczajnego kredytu na zakup zagranicznego zboża siewnego, wniosek p. min. skarbu w sprawie ustalenia etatów w poszczególnych resortach wniesiony przez p. ministra b. dziel. pruskiej projekt o nadzwyczajnym dodatku drożyznianym dla rodzin po wojskowych stopnia nie oficerskiego b. armji niemieckiej.

Na posiedzeniu z 14. bm. Rada ministrów między innymi rozpatrywała przedłożone przez min. spr. wewn. rozporządzenie wykonawcze do ustawy z dnia 3. XII. 1920 o tymczasowej organizacji władz administracyjnych drugiej instancji (Województw) na obszarze b. król. Galicji oraz przedłożony przez min. robót publ. projekt ustawy o przepisach porządkowych na drogach publicznych.

NAUCZYCIELSTWO POLSKIE PRZECIW SZKOLE WYZNANIOWEJ.

Warszawa. (EE.) Dziś przedpołudniem delegacji polskiego związku nauczycieli szkół powszechnych, oraz związków zawodowych polskich szkół średnich przedstawiły wszystkim klubom sejmowym konieczność skreślenia artykułu konstytucji, odnoszącego się do szkoły wyznaniowej.

Walka o Górny Śląsk.

GÓRNO-ŚLĄZACY ZAMIESZKALI W WARSZAWIE JADĄ NA PLEBISCYT.

Warszawa. (PAT.) Jak donosi „Przegląd Wieczorny“ jutro rano wyjeżdżają z Warszawy zamieszkałi tu górnoślązacy, aby wziąć udział w głosowaniu plebiscytowym.

Warszawa. (Tel. wł.) We środę o g. 9. rano zamieszkałi w Warszawie emigranci górnoślązacy wyjeżdżają na teren plebiscytowy, aby wziąć udział w plebiscycie. Przed ich odjazdem komitet plebiscytowy urządzi pochód, który będzie towarzyszył emigrantom na dworzec.

DEPUTOWANI FRANCUSCY INTERESUJĄ SIĘ LOSAMI G. ŚLASKA.

Paryż. (PAT.) Członkowie Izby deputowanych wyjeżdżają we czwartek na G. Śląsk, aby tam być w czasie plebiscytu.

POLSKA NIE SZCZĘDZI OFIAR NA PLEBISCYT

Toruń. (PAT.) Jak się dowiadujemy w Toruniu zebrano podczas tygodnia plebiscytowego 3 miliony marek.

Delegacja górnośląska w Warszawie.

Warszawa. (PAT.) Wczoraj odbyły się właściwe narady delegacji górnośląskiej z przedstawicielami czynników miarodajnych. Przewodniczący delegacji p. Musiał przedstawił marszałkowi Trampczyńskiemu postulaty związku górnośląskiego, które się dadzą ująć w następujących pytaaniach:

1. jakie gwarancje i silne poparcie zapewniają rządy polski i niemiecki celem przeprowadzenia i zapewnienia obywatelom autonomji?

2. jakie gwarancje dają rządy na to, że żaden Górnoślązak z powodu swej działalności dla jakiegokolwiek partji nie ma doznawać uposądzeń gospodarczych i zawodowych? Czy odnośnie rządy skłaniają się do rozszerzenia przyjętych w traktacie pokojowym zobowiązań amnestji politycznej i w jakim kierunku?

3. jakie stanowisko zajmują rządy co do niepodzielności Górnego Śląska?

4. jakie stanowisko zajmują rządy wobec planów zbrojnego rozwiązania sprawy górnośląskiej, oraz wywołania rozruchów wewnątrz kraju i militarnego obsadzenia zewnątrz?

Te same pytania delegacja przedstawiła sferom miarodajnym w Berlinie.

W odpowiedzi na to przemówienie p. Musiała p. marszałek Trampczyński zaznaczył, że to co Niemcy dopiero projektują, a mianowicie nadanie Śląskowi autonomji u nas w Polsce jest już faktem dokonany, albowiem w dniu 15. lipca 1920 roku uchwałą sejmową została nadana Śląskowi autonomnia w jak najszerszym zakresie, obecnie zaś dnia 11. marca br. Sejm uchwalił dalsze rozszerzenie i rozszerzenie praw autonomicznych tej prastarej ziemi piastowskiej.

Co do punktu drugiego, również wyszła ustawa o amnestji dla wszystkich przestępców politycznych z wyjątkiem szpiegostwa i przestępstw kryminalnych.

Co do niepodzielności Śląska rząd polski wypowiada się bezwzględnie za tą niepodzielnością.

Rząd polski nie myśli o rozwiązaniu zbrojnym sprawy G. Śląska i zupełnie nie ma zamiaru wywołania rozruchów, jak to czyni strona przeciwna, o czem zresztą świadczy szereg faktów najnowszych.

Co się tyczy ekonomicznego złączenia Śląska z Polską i korzyści tego złączenia, zdaniem p. Trampczyńskiego, najlepsza odpowiedź dała mowa p. Wierzbickiego, wygłoszona w Sejmie.

Po przemówieniu p. marszałka zabrał głos ponownie p. Musiał podkreślając, że nie wie z góry, jak plebiscyt wypadnie, w każdym razie jednak, czy tak, czy owak, ze strony Górnoślązaków będą czynione starania, aby pomagać Polsce, pragniemy bowiem — powiedział p. Musiał — aby Śląsk niepodzielnie należał albo tu, albo tam. Po jeszcze kilku wyjaśnieniach delegacja udała się do prezydium rady ministrów gdzie została przyjęta przez p. Wróblewskiego.

Po obiedzie delegacja udała się do ministra spraw zagranicznych Sapiehy, który również i ze swej strony, jak pp. marszałek Trampczyński i wiceminister Wróblewski dał delegacji szereg zapewnień.

ZŁOŻENIE ZWŁOK ŻELEŃSKIEGO NA SKALCE.

Kraków. (PAT.) Na wczorajszym posiedzeniu Rady miejskiej odczytano pismo Towarzystwa muzycznego, proszące o złożenie zwłok śp. Żeleńskiego na Skalce.

NOWA WYŻSZA SZKOŁA WOJSKOWA.

Warszawa. (EE.) „Pn. Wiecz.“ dowiaduje się, że z rozkazu MS. Wojsk. powstaje szkoła wykształcenia francuskiego dla oficerów, dowódców jednostek taktycznych wyższych od pułku.

POLSKA NAWIĄŻE STOSUNKI Z PRZEMYSŁEM SZWAJCARSKIM.

Warszawa. (EE.) Przybył do Warszawy ze Szwajcarii konsul polski w Bernie Kluczyński. Przyjazd jego pozostaje w związku z poważnym zamiarem szwajcarskich kół przemysłowych rozszerzenia na Polskę swej działalności.

UCZCZENIE NACZELNIKA PAŃSTWA W DNIU JEGO IMIENIN.

Warszawa. (PAT.) Związał się tu przy udziale wicemarszałka sejmu Boiki, prezydenta m. Warszawy p. Drzewieckiego i rektora uniwersytetu Kochanowskiego, komitet uczczenia imienia Naczelnika Państwa. Komitet wydał odczwę do urzędzenia uroczystego obchodu będącego wyrazem hołdu dla wielkiego bohatera i jednocześnie uczczeniem idei woli Ojczyzny, której Józef Piłsudski był niezmordowanym bojownikiem. Projektowane są pogadanki w szkołach, odczyty w instytucjach społecznych i dekorowanie miast i wsi.

KOMISJA WOJSKOWA DLA USTALENIA STARSZEŃSTWA I STOPNI OFICERSKICH.

Warszawa. (Tel. wł.). Z rozkazu naczelnego wodza utworzono komisję celem ustalenia starszeństwa i stopni oficerów frontowych. Komisja składa się z dowódców wszystkich armii, a przewodniczącym jej został gen. Wład. Sikorski, dowódca 3. armii.

ZIEMIA ŻOŁNIERZOM ZASŁUŻONYM.

Warszawa. (PAT.) Z minist. spraw wojsk. komunikują: Uważając, że jedynym sposobem udzielenia natychmiastowej pomocy żołnierzom jest chwilowe wspólne prowadzenie gospodarstwa przez osadników w okresie wiosennym i letnim br. przy równoczesnym prowadzeniu prac dla rozdzielania ziemi między poszczególnych osobników, przy poszczególnych oddziałach liniowych będą potworzone kolumny robotnicze, składające się z zasłużonych a zdemobilizowanych żołnierzy, uprawnionych do otrzymania ziemi darmo. Zadaniem ich będzie w okresie wiosennym dokonanie niezbędnych zasiewów. Do każdej kolumny będzie przydzielona odpowiednia ilość koni i narzędzi rolniczych pod kierunkiem fachowego i doświadczanego gospodarza. W okresie letnim nastąpi rozdział gospodarstwa na poszczególne osady. — Zdemobilizowani żołnierze będą otrzymywali w swych kolumnach pełne utrzymanie przyśługujące żołnierzom czynnym. Do wcielenia do kolumn są uprawnieni tylko zdemobilizowani lub bezterminowo urlopowani żołnierze, którzy mają prawo otrzymać ziemię darmo, a więc: 1) odznaczeni orderem „Virtuti Militari“ i Krzyżem walecz. 2) podani do tych odznaczeń, lub posiadający pisemne dowody zasług wojskowych. 3) ochotnicy, którzy odbyli służbę frontową. — Pierwszeństwo będą mieli zawodowi rolnicy, a więc synowie gospodarzy wiejskich, lub posiadający specjalne wykształcenie rolnicze.

Zgłaszać się należy w tej sprawie do swojego batalionu zapasowego. Zaznacza się, że każdy batalion zapasowy będzie mógł wysłać do kolumn roboczych najwyżej 30 osób a wysyłka nastąpi do dnia 1. maja 1921.

O ZWOŁANIE SEJMU WILEŃSKIEGO.

Wilno. (EE.) Tutejsi demokraci, PPS. i „Odrodzenie“ wysłali deklarację, domagającą się stanowczo zwołania sejmu wileńskiego w imię prawa ludności samostanowienia o swym losie.

STAN SZKOLNICTWA POLSKIEGO NA WOŁYNIU.

Wilno. (EE.) W powiatach wołyńskich szkolnictwo polskie znajduje się ma w opłakanych stosunkach. Stan ten najlepiej zilustrują cyfry porównawcze: w r. 1920 było w powiecie włodzimierskim 70 szkół polskich, 42 ukraińskich, obecnie znajduje się tu tylko 7 polskich, a 45 ukraińskich szkół. W innych powiatach Wołynia rzecz ma się podobnie.

DLA „SPIŻOWYCH WIELKOŚCI“ W BERLINIE BIJE GODZINA ZAŁADY.

Berlin. (EE.) Dnia 13. bm. około południa policja wykryła wewnątrz kolumny zwycięstwa w Berlinie obok parlamentu paczkę 6 kg. dynamitu z ontem, w innych dzielnicach policja udaremniła planowane zamachy. W związku z tem aresztowano 6 członków stowarzyszenia, mającego za zadanie wysadzenie w powietrze wszystkich pomników w Berlinie, w szczególności zaś pomników wybitnych osobistości politycznych.

GEN. NOLLET W BERLINIE.

Berlin. (EE.) Prezes komisji międzysojuszn. gen. Nollet przybył do Berlina.

LLOYD GEORGE NIE ŻARTUJE.

Londyn. (PAT.) Wszystkie mocarstwa sprzymerzone, które mają prawo w odszkodowaniu niemieckiem, otrzymały od Lloyd'a George'a telegram z zapytaniem, czy skłonne są wnieść do swoich parlamentów projekt ustawy co do sposobu ściągania odszkodowania analogicznie do projektu angielskiego. Projekt ten Izba angielska przyjęła w drugim czytaniu.

POLITYCZNA KLĘSKA FRANCUSKICH KOMUNISTÓW.

Paryż. (PAT.) Przy wczorajszych wyborach do Izby deputowanych został wybrany kandydat bloku narodowego 70.000 głosów. Dwaj kandydaci komunistyczni zostali w mniejszości, otrzymawszy 58.000 głosów. Wynik wyboru stanowi ciężką klęskę stronnictw skrajnie lewicowych.

W ogniu kontrrewolucji.

Helsingfors. (EE.) Dnia 12. bm. fort „Krafnaja Gorka“ i „Sieraja Loszadi“ bombardował Kronsztad. Podobno strzały „K. G.“ nie dochodziły do Kronsztadu, natomiast artyleria Kronsztadu bombardowała ze skutkiem fort i zniszczyła centrale elektryczną „K. Gorki“.

Paryż. (PAT.) Wedle ostatnich wiadomości, Kronsztad posiada znaczne zapasy amunicji. Załoga wynosi 30-40.000 żołnierzy, których usposobienie jest bardzo dobre. Miasto mało ucierpiało wskutek ostrzeliwania. W dniu 10. bm. zanotowano zaledwie 3 rany.

BLOKADA KRONSZTADU.

Pekin. (PAT.) Wiadomości z Rosji są sprzeczne. Trocki postanowił zablokować Kronsztad, gdyż nie chce przez ostrzeliwanie szkodzić twierdzy Petropawłowskiej. Marynarze kronsztadzcy ogłosili republikę. Sytuacja w Moskwie pogarsza się. Walki uliczne trwają dalej.

SZLISSELBURG, PETERHOF I SIERGIEW W REKACH POWSTAŃCÓW.

Londyn. (EE.) Dzienniki podają, że marynarze flotyli na jeziorach Ladoga i Omega przyłączyli się do powstania i utworzywszy komitet rewolucyjny, zajęli Szlisselburg, Peterhof i Siergiew. Zachodnia część Piotrogradu obsadzona przez powstańców. Garnizon bolszewicki w sile 8 tysięcy przyłączył się do nich.

ODEZWA POWSTAŃCÓW DO WSZYSTKICH PISM EUROPEJSKICH.

Helsingfors. (EE.) Powstańcy wysłali następującą radjodepeszę z Kronsztadu dnia 14. bm. 11 przedpoł.: „Do wszystkich redakcji dzienników europejskich! Kronsztad chce, żeby cały świat wiedział, za co wojują obrońcy Kronsztadu. Żołnierze i robotnicy zapraszają przedstawicieli wszystkich pism. Komuniści boją się, żeby świat nie dowiedzia się prawdy, dlatego nie pozwalają nikomu wyjeżdżać z Rosji. Przyrzekamy wszystkim, którzy przybędą do Kronsztadu, zupełne bezpieczeństwo“.

W PIOTROGRODZIE ANARCHJA.

Paryż. (EE.) „Cause Communiste“ podaje, że z chwila wybuchu rewolucji Zinowiew, oraz inni komisarze uciekli. W Piotrogradzie zupełna anarchja. Bolszewicy grabią żywność i sprzedają po paskarskich cenach.

CZEREZWYCZAJKA HULA.

Helsingfors. (EE.) Specjalna czerezwyczajka wojenna w Petersburgu w ciągu tygodnia rozstrzelała 2.500 zwolenników powstania.

W CZWARTA ROCZNICE REWOLUCJI GŁÓD W PETERSBURGU.

Kopenhaga. (PAT.) Wedle telegramu z Helsingfors. 4-ta rocznica rewolucji miała w Peter-

RZEŻ GREKÓW.

Londyn. (PAT.) BK. Tel. iskrowy z Kąstanynopola donosi o rzezi Greków we wsi Kundie, dokonanej przez nieregularne oddziały tureckie. Wojska greckie obsadziły tę miejscowość.

BOLSZEWICY W GRUZJI.

Wiedeń. (PAT.) BK. Tel. iskrowy z Moskwy: Z Tyflisu nadeszły wiadomości, że wojska czerwone weszły do Kutnis, ostatniej pozycji obronnej gruzińskiego rządu mienszewików.

IRLANDJA NIE USTAJE W WALCE.

Dublin. (PAT.) Jutro ma być powieszonych 6 Sinnfeinistów, 2 za zamordowanie oficerów angielskich w Dublinie, inni za atak na wojska angielskie i za noszenie broni. Irlandzka partia robotnicza zapowiedziała na 15. bm. strajk dla zmanifestowania żałoby z powodu wykonania tych wyroków.

Dublin. (PAT.) Pociąg wiozący policjantów dostał się koło miejscowości Tralee w zasadzkę. Zamordowany został major policji, a prowadzący pociąg i maszynista odnieśli rany.

burgu przebieg spokojny. Wszędzie wstrzymano pracę. Na ulicach patrole utrzymywały porządek, ostatnie zapasy żywności rozdzielono w tych dniach między ludność. Niema widoków dalszego dowozu.

SZUKAJĄ PRZYCZYN.

Kopenhaga. (PAT.) „Berlingske Tidende“ donosi z Helsingforsu, że w niedzielę rano podjęto na nowo walkę artyleryjską między Petersburgiem a Kronsztadem. Sytuacja jest niezmienną. Nie ma żadnej podstawy do przyjmowania za prawdziwe wiadomości rozszerzanych przez rząd sowiecki, jakoby sytuacja wzięła obrót pomyślny dla bolszewików. Dzienniki bolszewickie, które tu wczoraj nadeszły, przynoszą treść ostatniej mowy Lenina wygłoszonej na kongresie bolszewickim w Moskwie, gdzie Lenin powiedział, że gospodarczy upadek Rosji przeszkadza rządowi we wprowadzeniu zasad komunistycznych w życie.

W całej Rosji odbywają się rozruchy antybolszewickie. W końcu swej mowy Lenin zaznaczył, że żołnierz bolszewicki oduczył się pracować a stał bandytą.

NIE MAJA CZASU OBECNIE.

Moskwa. (PAT.) Wczorajsza konferencja komunistów została odroczone na czas nieograniczony.

ZAPRZECZENIE.

Paryż. (PAT.) Zaprzeczają urzędowo, jakoby krążownik francuski przybył do Rewla i skonfiskował przeznaczony dla Rosji transport żywności, oraz jakoby francuska bałtycka dywizja marynarki odplynęła celem wzięcia udziału w walkach o Petersburg.

Rozporządzenia urzędowe.

Warszawa. (PAT.) „Monitor Polski“ z dnia 15. marca br. zamieszcza następujące zarządzenia władz naczelnych:

1) Rozp. ministra skarbu z dnia 8. marca br. w przedmiocie ustalenia cen sprzedanych spirytusu i wyrobów wódczanych, oraz opłat od nich, tudzież opłat od przetworów spirytusowych na obszarach b. zaborów rosyjskiego i austriackiego.

2) Rozp. ministra skarbu z dnia 24. lutego br. w przedmiocie zmiany wysokości opłat za czynności urzędów cłowych, dokonywane poza obre-
bem zniejsza rządowego i w czasie poza urzędowym.

3) Obwieszczenie prezesa najwyższej Izby kontroli państwa z dnia 3/3. br. w przedmiocie rozpoczęcia czynności Izby kontroli państwa w Warszawie.

WALKA Z PASKARSTWEM.

Warszawa. (PAT). Z rozporządzenia komisarza rządu na miasto stoł. Warszawę za gromadzenie towarów internowano w Mokotowie następujące osoby: Kaufmana Abrama, Goldberga Arona, Benisa Lewina, Ehrenberga Pinkusa, Hofenbergera Pinkusa, Kochanowicza Wolfa i Kauczyńskiego Gedale.

Z ruchu ludowego.**Wiec P. S. L. w Rohatynie.**

(Korespondencja własna).

Rohatyn.

Wiec zapowiedziany, odbył się w Sali „Sokoła” przy zapełnionej sali.

Na zebraniu przemawiali przybyli na wiec posłowie i najpierw p. Płocha, który zobrazował zgromadzonym obecny stan naszych stosunków zarówno wewnętrznych jak zewnętrznych: potem P. Skrzypek, który nawołując do organizowania się pod sztandarem P. S. L., mówił o programie swego stronnictwa, o potrzebie silnej większości w Sejmie, przyczem omawiał fatalne skutki braku tejże, odbijające się na całokształcie naszej gospodarki państwowej.

Przemowy obu posłów cechował spokój i umiarkowanie. Nastrój ten naruszył swym wystąpieniem, sprowadzony ze Lwowa członek N. Z. L. czy też N. D., który, czepiając się drobiazgowo, atakował stronnictwo, na co z wielką swadą replikował p. Skrzypek, zbijając go na każdym punkcie aż do śmieszności.

Po koniec wiecu uchwalono znane z innych wieców rezolucje.

Prezydium wiecu składało się z przew. Kawła Duszyńskiego, zastępcy Józefa Niestrzęby i sekretarza W. Głowackiego.

O święcone dla żołnierzy.

Sekcji Samarytańskiej Czerwonego Krzyża piszą:

Są dwa dni w roku w których żołnierz w szpitalu czuje się pod specjalną opieką społeczeństwa: jest to Boże Narodzenie i Wielkanoc.

Ostatnia Gwiazdka nie zawiodła, oczekiwania Nastrój był we wszystkich szpitalach uroczysty, czysta pościel, święcone podarki, udekorowane ściany i radość w oczach.

Kolendy, opłatek, jarzanie drzewko, pakunek z darami — oto tematy rozmów wśród chorych, przed i po świętach — wśród których zapominają się o gorączce i bólu...

Przed paru dniami gdy przyszliśmy na posiedzenie Czerwonego Krzyża usłyszeliśmy twarde wyrok: „z powodu podrożenia wiktualów i złego stanu finansów nie może być mowy o święconem”.

Zrobiło się dziwnie przykro, w mgnieniu oka uprzytomniłyśmy sobie zawód tych kilku tysięcy chorych, którzy i tak czasem mówią odważnie: „Gdy bolszewicy byli pod Lwowem Panie więcej dbały o nas”. Zaczęłyśmy deliberować nad możliwością pomnożenia funduszy i znalazłyśmy, że najprostszy sposób jest najlepszy: Zwrócić się jeszcze raz do serca Lwowa i do jego miłości dla żołnierza. A po święconem szczegółowo opiszemy radość chorych.

Dary składać można w następujących firmach: Cukiernia Bienieckiego Wały Hetmańskie Skład bielizny Bolesław Błocki ul. Akademicka Sklep Ziemianek ul. Trybunańska.

Anna Niezabitowska
Przewodnicząca.

Zjazd delegatów sokolich.

Zjazd Delegatów polskich Tow. gimnast. sokolich obradował onegdaj we Lwowie przy obecności 84 delegatów z całej Małopolski. Po zagajeniu prezesa Dr. Kazim. Czarnika ujmującego pogląd na dzieje sokolstwa w ostatnim dziesięcioleciu lat, uchwalono nagły wniosek następującej treści: „Gdy za dni kilka rozegrać się ma w sądzie ludności los prastarej dzielnicy śląskiej o jej przynależność, przesyłamy my delegaci sokoli całej Małopolski, zebrani 6. marca we Lwowie — Druhom Sokolom i wszystkim

Rodakom na Górnym Śląsku życzenia osiągnięcia sprawiedliwych pragnień i rychłego a wiecznego połączenia się z Macierzą, jakoteż oświadczamy gotowość wszelkiej pomocy”.

Po wniosku tym, przyjętym jednogłośnie przyjęto do wiadomości sprawozdanie sekretarza, skarbnika, jakoteż udzielił Zjazd absolutorjum ze złożonych rachunków i rozpoczął obrady nad skautingiem polskim. Referent dr. Małaczyński przedstawił historję powstania skautingu i przejść tegoż w czasie wojny aż do obecnej chwili ponieważ jednak po przeniesieniu się władz do Warszawy powstał tam Związek Harcerstwa polskiego jako samodzielna zupełnie organizacja, musieliśmy odpowiednio do nowych warunków, ustosunkować i stosunek nasz do tej organizacji. Proces zmierzający do ułożenia wzajemnego stosunku i współpracy jest jeszcze w toku.

W ożywionej dyskusji okazało się, że wszystkie gniazda na prowincji odnoszą się jak najserdeczniej do młodzieży i wpomagają ją dając drużynom możność rozwoju. Rezultatem dyskusji była rezolucja domagająca się otoczenia drużyn skautowych opieką sokoła, równocześnie — jednak należy wspierać wszystkie inne organizacje młodzieży pielęgnujące zdrowie fizyczne w szczególności też kluby sportowe.

Następnie obradował Zjazd nad sprawą przegrupowania i przeistoczenia się Związku sokolego. Wobec powstania Związku sokolego w Warszawie — dla całego sokolstwa i w myśl statutu, zatwierdzonego przez władze polskie, przemienił się dotychczasowy Związek Małop. w dzielnicę Małopolską, z której wydzieliła się Kraków mający stanowić dzielnicę osobną.

Obrady popołudniowe dotyczyły Złotu sokolego w Warszawie odbyć się mającego w lipcu obecnego roku. Związek w Warszawie postanowił odbycie Złotu w roku obecnym i gniazda w całej Polsce rozpoczęły już gorączkowe przygotowania. Strój nie będzie jednak obowiązkowy, ze względu na brak materiału i drożyzny, chociaż projekty stroju już są i możliwe, że pewna ilość Sokolów stawi się w umundurowaniu. Obowiązkowa natomiast będzie w czasie Złotu czapka nowego kroju, obmyślany jest zarówno strój ćwiczebny, jakoteż strój dla pań.

Poza sprawą złotową uchwalili Zjazd odstąpić Związkowi sokolemu w Warszawie sztandar sokoli. W końcu odbyły się wybory uzupełniające.

KRONIKA.**Kalendarzyk.**

Dziś rz. kat. Lubina m.; gr. kat. Jewitropija. Jutro rz. kat. Gertrudy w.; gr. kat. Harasyma. — Wschód słońca 5:37, zachód 5:27.

Repertuar teatru miejskiego.

W środę „Holender tułacz”, opera romant.
We czwartek „Klaudjusz”, komedia.
W piątek Jubileusz Zygmunta Schmidta „Książniczka czarodziejka”, operetka.
W sobotę pop. przedstawienie teatru żołnierskiego — wieczór Uroczyste przedstawienie w dniu imienia Naczelnika państwa „Straszny dwór”, opera.

We Lwowie.

— **Oznaki honorowe za rany.** Ministerstwo spraw wojsk. zezwoliło, aby zdemobilizowani wojskowi, którzy mają prawo oznaki honorowej za rany i koturnie, nosili je także po zdemobilizowaniu przy ubiorze cywilnym. Oznaki te w formie gwiazdek (za każdą ranę jedną gwiazdkę) nosi się na wąskich wstążeczkach granatowych nad lewą kieszenią bluzki wojskowej. Zarazem wyjaśnia się, że noszone przez wojskowych na prawem ramieniu srebrne kąty oznaczają ilość półroczy, przebytych w służbie frontowej.

— **Wiosna!** Już „boćki” nadlatują z południa do naszych biednych sioł i motylki barwne fruwalają w południe w ciepłym słońcu i „zazulki” krasie na świat Boży wylażą z ziemnejkryjówki. Czyżby już naprawdę miała być wiosna?

— **Posiedzenie Rady miejskiej** odbędzie się we czwartek, 17. bm. o g. 6. wieczorem. Na porządku dziennym między innymi: Sprawa zakupna realn. przy ul. Żółkiewskiej. Sprawa dzierżawy folwarku Błotnia. Sprawa zakupna odzieży i obuwia dla ubogiej dziatwy szkoln. Sprawa dostawy robót drukarskich dla magistratu. Sprawa przyznania nauczycielom-emerytom zapomóg. Sprawa projektu ulicy łączącej ulicę Kozielnicką z torem

kolej. Lwów-Stanisławów. Sprawa określenia rozdzin otwierania sklepów.

— **Wspaniały dar.** Pan T. B. Mikołajczak, właściciel fabryki likierów i wódek deserowych w Gnieźnie, nadesłał na ręce prezesa Towarzystwa dziennikarzy polskich p. Laskownickiego, przekaz na kwotę 70.000 mk. (w tem 50.000 mk. od siebie, a 20.000 od personelu swej fabryki) z przeznaczeniem ich na fundusz emerytów dziennikarskich, oraz wdów i sierót po dziennikarzach polskich. Wydział Towarzystwa dziennikarzy polskich składa publicznie „szczodrym ofiarodawcom za ich wspaniały dar serdeczne podziękowanie.

— **Ku pamięci filatelistów.** Dziś, we środę ostatni dzień zakupna marek pocztowych i losów loterii filatelistycznej na rzecz plebiscytu górnośląskiego w kramie studenckim Polskiego Białego Krzyża przy ul. Szajnochy. Komitet przygotował na ten dzień bardzo cenny wybór marek zagranicznych.

— **Z żałobnej karty.** W szpitalu lwowskim zmarł onegdaj Stanisław Olearczuk, zecer, który przed kilkunastu dniami wyskakując z tramwaju, uległ ciężkiemu kalectwu, łamiąc sobie obie nogi. Sp. Olearczuk pracował ubiegłego roku jako zecer przy „Kurjerze Lwowskim”. Odznaczał się na tem stanowisku inteligencją i sumienną pracą, a wśród kolegów zawodowych cieszył się szczerą sympatją. Pogrzeb sp. O. odbędzie się dziś, we środę, o g. 5. popoł. z kostnicy przy ul. Piekarskiej l. 52. Cześć pamięci pracowitego i dobrego obywatela.

— **Z teatru.** Dzisiaj, we środę, 16. marca „Holender-Tułacz”, opera Wagnera na dochód „Dnia Aktora”. Przedstawienie poprzedzi przemówienie reprezentanta Z. A. S. P.

— **Wyprawa rabunkowa.** Przed sądem przysięgłych toczyła się wczoraj rozprawa przeciw Doroftejowi Parchowiczowi i 70-letniej Zince Parchowicz. Pierwszy odpowiadał za rabunek, druga za współudział. Mianowicie w grudniu 1918 r. w Kopytowiu 6 ukraińskich żołnierzy wdarło się nocą do mieszkania Marcina Pyszki, kobietom zagroziło rewolwerem, poczem zrabowano rzeczy wartości 54 tys. mk. Tej samej nocy 6 żołnierzy ukraińskich napadło na dom Moryca Sobla, napastnicy przestrelili magazyniera Wiederkorna, bili Sobla pięściami po głowie i groźbą rewolweru wymusili od niego w gotówce prawie 20 tys. mk., a drugie tyle w ruchomościach. Tej samej nocy dopuszczono się też rabunku na osobie Chaima Sobla w Rolkowie. Parchowicz odpowiadał wczoraj przed sądem, jako sprawca tej zbrodni. Ponieważ przysięgli zaprzeczyli pytania co do winy Parchowicza i Ziny Parchowicz, trybunał uwolnił oboje od winy i kary.

— **Rabunkowe morderstwo.** Dnia 12. bm. napadł pod Dawidowem na inżyniera P. Guwena dwaj bandyci, przybrani w mundury wojskowe i oddali dwa strzały karabinowe. Jedna z kul ugodziła Guwena w zegarek, który strzaskala na drzazgi, druga trafiła napadniętego w serce, kładąc go trupem na miejscu. Następnie zrabowali bandyci na trupie 200 tysięcy marek. Dochodzenia prowadzi policja państwowa we Lwowie, która już jest na tropie sprawców.

— **Obrońca nietykalmoskiej dziewczęcej.** Franciszek Dołiński, kupiec, przechodząc wieczorem ul. Janowską, przypadkiem potracił jakąś dziewczynę, idącą w towarzystwie dwóch żołnierzy. Jeden z nich wszczął z Bogu ducha winnym człowiekiem zwadę, w czasie której pchnął go bagnetem w pierś. Rannego opatrzyło pogotowie ratunkowe.

— **Kradzież materij.** Policja aresztowała wczoraj poszukiwanych K. Mazura, Julię Lang i Annę Szumlańska, którzy przyznali się do kradzieży kilku zwójów materij na dworcu kolejowym. Materję tę sprzedał Magesowi i Racheli Czaczkesom za 17 tys. mk., ci zaś z reki odsprzedali niewielką część nabytego towaru Reginie Sommerowej z Zamarsztynowa — również za 17 tys. mk. Wszystkich trzech passerów, tj. małżeństwo Czaczkesy i Sommerowa aresztowano także.

W Polsce i na świecie.

— **Nieprzyjęcie wątpliwego dzisiaj zaszczytu.** Dowiadujemy się, że dr. Klaudjusz Żyjski wskutek znanych wypadków w Banku Kupiectwa polskiego w Warszawie, nie przyjął nominacji na dyrektora tej instytucji.

Tydzień plebiscytowy w Glinianach. Piszą nam: Z inicjatywy Zarządu Koła T. S. L. w Glinianach odbył się w Glinianach w czasie od 20—27 lutego br. „Tydzień plebiscytowy”, poświęcony wyłącznie zbiorce funduszków na plebiscyt górnośląski.

Czysty dochód ze zbiórek po domach i przedsiębiorstwach, w czasie od 20—27 lutego 1921 w Glinianach urządzonych, wynosi łącznie kwotę 60.000 marek. — Poprzednio złożyły Gliniany na ten sam cel kwotę 18.475 marek. — Razem więc zebrały Gliniany w ciągu lutego 1921 na plebiscyt górnośląski kwotę 78.475 marek.

— Na plebiscyt. Piszą nam z Kut: Wspólny komitet obywat. w Kutach urządził wieczorek z tańcami, z którego czysty dochód przeznaczają na cele plebiscytowe G. Śląska, w kwocie 10.333,50 fen. Dokładano wszelkich starań, aby sumy te potroić, jednak z powodu złośliwości pewnych jednostek, bojkotowano wieczorek, pomimo, że urządzony był w domu polskim, za użycie którego razem ze światłem komitet sownie musiał zapłacić. — Gr. katol. masowo udział wzięli i przyczynili się do powiększenia dochodu.

— Prezenta. Namiestnictwo zaprezentowało ks. Kornela Kuzyka, gr. kat. proboszcza w Radymnie na opróżnione gr. kat. probostwo regiae collationis w Modryezu.

Z powodu że Komitet Plebiscytowy, Górnego Śląska we Lwowie nie ogłosił dotychczas składki na cel powyższy przez naszych członków złożonej donosimy, że Kongregacja Kupiecka we Lwowie na Plebiscyt Górnośląski złożyła po dzień 20. lutego 1921 kwotę Mkp. 613.000 (sześćset trzystaście tysięcy marek). Dalsze składki w toku.

Kongregacja Kupiecka we Lwowie.

Komunikaty.

W nienormalnych stosunkach gospodarczych doby obecnej mogą istnieć przedsiębiorstwa przemysłowe i hurtownie handlowe, którym nie zależy na udziale w targach i wystawach. Przy panującym braku towarów zbyt jest łatwy i nie wymaga specjalnej reklamy. A jednak każde szanujące swą przyszłość przedsiębiorstwo ani na chwilę nie ustąpi potrzeby udziału w Targu Poznańskim, gdyż wyjątkowo dobre minie, a później ten przemysłowiec zwycięży, który zabezpieczył sobie jaknajszerszy rynek zbytu, który zaznajomił kupiectwo całej Polski i zagranicą z produktami swymi. Niewątpliwie już po pierwszym targu polskim, który da przegląd pracy naszej przemysłowej, podniosą się i rozszerzą liczne działy przemysłu a inne powstaną wskutek nowych fundacji. Niezależnie od tego, dziś jest obowiązkiem każdego producenta polskiego, aby obesał wystawę wzorów na Targu Poznańskim, ze względów ogólnonarodowych gospodarczych. Kupiec i konsument winien być dobrze poinformowany o całokształcie produkcji naszej, nawiązać się winny ściśle stosunki handlowe na terenie całej Polski, zagranicą nabrać ma czci do młodej a wytężonej pracy naszej produkcyjnej.

Nieomal wszystkie poważniejsze placówki przemysłowe Polski zgłosiły już udział swój w Targu Poznańskim. Kto tego jeszcze nie uczynił, niechaj niezwłocznie poda zgłoszenie do Miejskiego Urzędu Targu w Poznaniu, który już w dniu 15. marca zamknie listę wystawców.

3559

Z Towarzystwa Naukowego we Lwowie. Na posiedzeniu naukowym Wydziału Matematyczno-przyrodniczego, które odbędzie się w niedzielę 21. b. m. o godzinie 6-tej popołudniu w Instytucie Chemicznym Politechniki, przedstawiają Członkowie Towarzystwa następujące prace: 1. Członek Tow. Maksymilian Huber pracę Dra Zygmunta Fuchsa p. t. „Przyczynę do teorii oporu przy ślizganiu i toczeniu się ciał stałych”. 2. Członek Tow. Witold Nowicki pracę Dra Zdzisława Steusinga p. t. „O stosunku b-imidazolyletylaminy do fizjologicznego działania krwi, wyciągów narządów, preparatów peptonowych i niektórych środków spożywczych i używek”. 3. Członek Tow. Tadeusz Godlewski pracę p. Grabczakówny p. t. „O działaniu ochronnym koloidów”.

NADESLANE.

BAGATELA

(Rejtan 3)

ELMORE, tańce salonowe

KITSCHMAN

Początek o godzinie 8-mej. — Bilety wcześniej do nabycia w księgarni Seyfartha, Akademicka 6.

2-aktowa operetka

„ŁOBUZIĄTKO”

H. Ordonówna w głównej roli.

jeszcze kilka dni gościnne występy

Początek o godzinie 8-mej. — Bilety wcześniej do nabycia w księgarni Seyfartha, Akademicka 6.

ZNICZ

art. teatru „Qui-Pro-Quo”

CHRZANOWSKI, tancerz

WINDHEIM

Ofiary i pokwitowania.

Złożono w naszej Administracji:

Na plebiscyt górnośląski:

Urzędy pocztowe podległe Okręg. Dyrekcji poczt i telegrafów we Lwowie: urząd poczt. Podwołoczyska 2.040, urz. poczt. Wola Michowa 419, oficjal poczt. Jan Baumunk z Korszowa 200, urząd poczt. Ranżów 200, urząd poczt. Gliniany 4.601, nrzd poczt. Nowosioło k. Podwołoczysk 234, ofic. poczt. Stanisław Niemczewski z Kozaczówki 500, st. ofic. poczt. Mieczysław Heiss z Winnik 100, urząd poczt. Dzików Stary 150, urząd poczt. Lubaczów 450, st. ofic. poczt. Bronisław Rogosz z Rybka 100, Herscheid z urz. poczt. Siedliska K. P. 50, personal urzędu poczt. Jezierzany k. Czortkowa 1.000, urząd poczt. Głogów 230, personal urzędu poczt. Załóżce 777, urząd poczt. Potutory 35, personal urzędu poczt. Wielopole Skrzyńskie, 200, st. of. poczt. Bazyli Procszyn z Gródka Jag. 150, urząd poczt. Ranżów 365 i 240, urząd poczt. Obertyn 300, urząd poczt. Łancut 1.121, urząd poczt. Bukowsko 100, urząd poczt. Cisna 394, urz. poczt. Jagielnica 1.125, personal urz. poczt. Lisko 3.000, personal urzędu poczt. Zagórz 2 — 120.

NADESLANE.

(za rubrykę tę redakcja nie bierze odpowiedzialności).

Wiosenna sprzedaż najnowszych kap. luszycy dla stowarzyszeń zarobkowo-gospodarczych Kółek rolniczych rozpocznie się w Szkole Modniarstwa profesorki Heleny Walostowej ul. Łozińskiego 4. tylko w godzinach od 10-11. Ceny bardzo przystępne. 357.

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. Michał Galpeter
Sykatuska 17., ordynuje od 8-9 i od 12-6. 3509

Ogłoszenie.

Latwierdzony przez Radę szkolną krajową czteromiesięczny kurs buchalterów i korespondentów handlowych dla stowarzyszeń zarobkowo-gospodarczych Kółek rolniczych rozpocznie się 1. kwietnia 1921 we Lwowie. Warunki przyjęcia: ukończony 17 rok życia, ukończone 4 klasy szkoły średniej lub 8 klasy szkoły wydziałów j. Kandydaci, którzy posiadają praktyczną wiedzę handlową, lub mają ukończoną szkołę lub kurs handlowy, będą mieli pierwszeństwo w przyjęciu. Kandydaci zamiejscowi otrzymują wspólne mieszkanie. Oplata szkolna wynosi 500 mkp. miesięcznie. Po ukończeniu kursu absolwenci otrzymają świadectwo. Podania wnosć do Związku rewizyjnego Kółek rolniczych we Lwowie, ul. Mickiewicza 1. 26, najdalej do 22. marca br. Podania nieuwzględnione zostaną bez odpowiedzi.

Kursa giełdy lwowskiej.

Lwów, 15. marca 1921.

I. Akcje bankowe za sztukę (łącznie z kuponem bieżącym)

Waluta markowa

Wartość nominalna

Ostatnia dywidenda

placą: żąd.: transak.

Bank akcyjny związkowy	Mkp.	Marki p.
IV i V emisji	280 — 8:40	485 — — —
Bank Dyskont. we Lwowie	280 — 00	450 — — —
Bank hip. galic.	280 — 21	735 — — —
Bank hipoteczny zemel.	280 — 16:80	340:00 — — —
Bank Małopolski	280 — 22:40	750 — — —
Bank powszechny kredyt.	140 — 7	215 — — —
Bank przemysłowy	280 — 28	630 — 630 615 620
Bank ziemski kredyt. gal.	280 — 21	710 — — —

II. Akcje Tow. handl. i przem.

placą: żądają: transak.

Browary lwowskie	500 — 100	10000 — — —
Tow. akc. Chodorów	140 — 00	2925 3050 3000 2975
Tow. akc. Fabr. kart	140 — 21	2500 — — —
„Cmielów” Fabr. porcel.	1000 — 00	3800 — — —
Fabr. cementu „Portland Szczakowa”	140 — 28	— — —
Tow. akc. „Galleja”	490 — 301	85:000 — — —
Tow. Gafota	140 — 00	7000 — — —
Tow. Górka	140 — 15:40	8000 — — —
„Oikos” Zakłady przem. drzewnego	1000 — 00	3900 — — —
Warszawska Ska akc. budowy „Parowozów” I emisja	500 — 00	4500 — — —
Warsz. Ska akc. budowy „Parowozów” II. em. I. S.	500 — 00	2500 — — —

ZAPISKI.

Gimnastyka w szkole powszechnej. P. Germanówna, nauczycielka w państwowym seminarium nauczycielskim we Lwowie, jedna z pierwszych i po dziś dzień najlepszych wykonawczyń metody pani Elin Falk, wydała świeżo zwięzły podręcznik dla nauczycieli gimnastyki („Gimnastyka w szkole powszechnej”). Z przedmową dra Eug. Piaseckiego. Lwów 1921. K. S. Jakubowski. M 8. Str. 120). W części pierwszej podaje autorka uwagi ogólne o wpływie ćwiczeń fizycznych na organizm dziecięcy, o higienie ćwiczeń fizycznych itd. Część druga obejmuje wzory ćwiczebne, przeprowadzone przez wszystkie 7 klas szkoły. Każde ćwiczenie objaśnione jest doskonale ilustrującym je rysunkiem. Książka niewątpliwie odda wielkie usługi, zwłaszcza, że nauka gimnastyki znajduje się u nas jeszcze w powijakach.

Dzieńko swe dedykowała autorka rad. K. Bruchnałskiemu, „troskliwemu opiekunowi wychowania fizycznego młodzieży”.

APOLLO Znakomity dramat pt.: **TANCERZ** część druga i ostatnia ukazywać się będzie do soboty włącznie aby ułatwić tym, którzy widzieli część pierwszą, zobaczenia części drugiej.

	placą:	żądata:	transak.
„Pezet“, Pow. Zakłady Budowlane	500— 00	1150	
„Pocisk“ Zakt. amunic.	350— 00	1650	
Polska Nafta	490— 00	3200	
Polskie Tow. handlowe I. do III. emisji	140— 21—	1025	1075 1050
Tow. Rakszawa	140— 28—	4800	
Zakłady elektr. „Sierza“ (wszystkie emisje)	140— 5—60	2000	
Gal. Zakt. gór. Sierza	140— 00	6000	
Tow. Zieleniewski	140— 20—	7000	

Waluty.		placą:	żądata:	transak.
Ruble carskie	po 100 rb.	490—	530—	
	po 500 rb.	360—	400—	
	drobne	270—	320—	
dumskie	(po 1000)	65—	85—	
	(po 250)	45—	65—	
Ruble dumskie kierunki (po 40 i 20)		28—	33—	
Karbowanice (po 1000)		4—	7—	
Orzywny (po 500 i wyżej)		5—	8—	
100 franków francuskich		59-50	62-50	
100 franków szwajcarskich		120—	130—	
1 sterling		3300—	3400—	
1 dolar amerykański		820—	890—	
1 dolar kanadyjski		630—	710—	
Marki niemieckie po 1000		1275—	1400—	
Marki niemieckie po 100		1175—	1300—	
Marki niemieckie drobne		1075—	1200—	
Lei rumuńskie (po 500)		1200—	1300—	
	drobne	1100—	1200—	
Liry włoskie		27-00	29-00	
Czeskie korony (5000—1000)		1050—	1150—	
Czeskie korony niższe		1000—	1100—	
Korony austr. niem. stempl.		95—	115—	
Franki belgijskie		—	—	
Korony szwedzkie		—	—	
Korony duńskie		—	—	
Korony norweskie		—	—	
Marki tureckie		—	—	
Floreny holenderskie		—	—	

D e w i z y.		placą:	żądata:	transak.
Wypłata na Londyn		3800—	3400—	
na Paryż		60-00	68-00	
na Zurych		125—	135—	
na Pragę		1125—	1250—	
na Wiedeń		115—	135—	
na Berlin		1350—	1450—	
na N. Jork		810—	850—	
na Brukselę		—	—	

REMSCHIEDOWSKIE
PIŁY TRAKOWE, do CYRKULARKI, TAŚMO-WE, TOCZKI (Bauchstägen)
 Różne baki, sapiny, pilniki. Pierwszej jakości tarcze do ostrzenia pił. Stały skład narzędzi dla przemysłu drzewnego. — **BIRO et Comp. Wiedeń III. Hauptstr. 65.** Adres telegr.: Büro-säge, Wien. — Telefon 11.497 i 65. Stelle IV.

PERFUMERJE i mydła toaletowe
 poleca najtaniej
LUDWIK HOSZOWSKI
 Lwów, ul. Akademicka 3. 3904

POLSKIE BIURO PARCELACYJNE
 we LWOWIE, ul. Bourlarda 1. 2.
 upoważnione przez Główny Urząd ziemski do przeprowadzania parcelacji, przeprowadza parcelacje majątków ziemskich komisowo, imieniem i na rachunek właściciela, organizuje nowe osady, wyrabia potrzebne kredyty i reguluje wszelkie sprawy dotyczące parcelacji i reformy agrarnej.
 3433

Ważne P. T. Rolnicy!
 Z powodu trudności przewozowych oraz braku wagonów
najwyższy czas zamawiać obecnie pod zasiewy wiosenne i jesienne z braku innych nawozów by takowe na czasie otrzymać, **KAINIT, SOLE POTASOWE** wysoko procentowe, **GIPS NAWOZOWY** bardzo skuteczny nawóz, nadający się pod wszystkie uprawy i do każdej gleby. Dostarcza tylko całowagonowe posyłki każdego gatunku **MATERJAŁY BUDOWLANE:** wapno, cement, gips murarski i sztukaterski, dachówka asbestowa „ASBIT“ i t. p. wszystko tylko w ładunkach całowagonowych. Konieczną czerwoną, tykotę i inne nasłona orzędolewo z szybką dostawą poleca protokołowana firma:
JAN BODUCH
 Hurtowna sprzedaż oraz skład nasion i nawozów sztucznych materiałów budowlanych.
 Żywiec, Rynek 22, obok kościoła far. 3084

Ogłoszenie
ZMIANY NAZWISK
 1) Wiktor Gustaw 2-ga im. Brich, ur. w r. 1893, syn Gustawa Karola 2-ga im. i Ernestyny-Elżbiety 2-ga im. z Rodezkich, inżynier we Lwowie,
 2) Janina Fruchtmann, ur. w r. 1891, córka Aleksandra i Wandy Ewy 2-ga im. z Gieratowskich, artystka w Warszawie,
 3) Józef Klein, ur. w r. 1883, syn rytualnych małżonków Markusa Izaka Leinera i Rytki Klein, dzierżawca dóbr w Bulwiczach Małopolska,
 4) Dr. Bernard Langrod, ur. w r. 1866, syn Maurycego i Anny Róży 2-ga im. z Reisów, adwokat w Krakowie oraz pełnoletni syn jego i Michaliny z Ruskerów, Witold Lucjan, ur. w r. 1899, ppor. W. P.
 5) Piotr Pułka, ur. w r. 1873, syn Jana i Anny z Kolaków, urzędnik kolejowy w Warszawie,
 6) Mieczysław Leon 2-ga im. Rozenbach, ur. w r. 1865, syn Józefa i Salomei z Potołowskich, zamieszkały w Warszawie,
 7) Meier Schrage vel Mieczysław Guttman, ur. w r. 1889, syn Gerschona i Mindli z Goldflussów Guttmanów, urzędnik sędziowski w Jaśle,
 8) Kamil Teofil 2-ga im. Śliwa, ur. w r. 1884, syn Tomasz i Honoraty z Nürnberggerów, nauczyciel ludowy w Tarnowie,
 9) Józef Andrzej 2-ga im. Szways, ur. w r. 1895, syn Szymona i Heleny z Blumów, student w Warszawie
 10) Paweł Franciszek 2-ga im. Tenderend, ur. w r. 1866, syn Kaspra i Emilji z Wodnickich, kupiec w Warszawie, oraz pełnoletni syn jego i Franciszki z Dąbkowskich, Mieczysław Kazimierz 2-ga im. ur. w r. 1898, wnieśli do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych prośby o zezwolenie na zmianę rodowego nazwiska a to:

	na nazwisko
1) Wiktor Gustaw Brich	Łamnicki
2) Janina Fruchtmann	Elwing
3) Józef Klein	Leiner
4) Dr. Bernard i Witold Langrodowie	Łaniewski
5) Piotr Pułka	Pułczyński
6) Mieczysław Leon Rozenbach	Rozewicz
7) Meier Schrage vel Mieczysław Guttman	Dobromski
8) Kamil Teofil Śliwa	Niżański
9) Józef Andrzej Szways	Stopnicki
10) Paweł Franciszek i Mieczysław Kazimierz Tenderendowie	Wodnicki

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje powyższe prośby do powszechnej wiadomości i nadmienienia, że w myśl art. 4. ustawy z dn. 24. października 1919 Dz. U. R. P. Nr. 88. p. 478 wolno w przeciągu dni 90 od dnia ogłoszenia niniejszego w Monitorze Polskim, które równocześnie zarządza, zgłosić sprzeciw w przedmiocie zamierzonej zmiany do Ministerstwa Spraw Wewn.

3571 Za Ministra:
 Lem.

OGŁOSZENIA.
Dachówki
 asbestowo-cementowej, papy, gontów, wapna, gipsu i innych materiałów budowlanych dostarcza natychmiast:
HORSZOWSKI i Ska. Lwów,
 Bourlarda 1. 3. (boczna Bałorego). 309

ZA BRYLANTY
 — ZŁOTO, SREBRO, DYAMENTY, PLATYNE —
 plac najwyższe ceny 3363
 Zegarmistrz **S. ALTHOLZ, Lwów, Pasaż Hausmana 5.**

SYNDYKAT ROLNICZY
 Lwów, plac Marjacki 1. 10
 przyjmuje zamówienia na **OWIES SIEWNY**
 oryginalny szwedzki „ZWYCIĘSKI“ (Siegeshafer) z tem, że ewent. w jesieni odbierze odsiew zamiast zapłaty.
 3490

PRZEWODNIKI i sznury elektryczne w najlepszej gumie. — **RURKI Bergmanowskie** 11 mm. i 18 1/2 mm. — **LAMPKI** 110, 120 i 220 Volt
 dostarcza szybko i po cenach konkurencyjnych **FABRYKA i SKŁADY ELEKTROTECHNICZNE**
WŁADYSŁAW ARENSTEIN 3400
 Warszawa, Królewska 27. Skrzynka poczt. 6.
 Adres telegr. »Elektropok. Telef. 377-89 i 177-68.

Wielka Instytucja Bankowa
 we Lwowie,
 poszukuje:
 Sekretarza, ukończonego prawnika z praktyką prawno-handlową. — Korespondenta, rutynowanego bankowca z językami, 2 do 3 pomocników buchaltera. — Likwidatora bankowego. Kasjera bankowego z odpowiedzialną rutyną. — 2 do 3 rutynowanych stenotypistek.
 Zgłoszenia osobiste w Dyrekcji Bankowego Zakładu Apropizacyjnego
 Lwów, 3. Maja 16. 3423

POT i niemiłą WOŃ
 z nóg, rąk i pach zapobiega i znakomicie usuwa **powszechnie znany**
„SUDORYN“
 w pudełkach z sitkiem, wyrobu farmacji, labor. „Ap. Kowalski“ w Warszawie. Sprzedaż w aptekach, składach apt. i perfumerjach. Sposób użycia dołączony do każdego pudełka. **Całkowicie!** Srodki podobnych nazw należy odrzucać jako naśladownictwo. **UWAGA!** Polecamy również wszelkie inne preparaty Lab. Farm. Ap. Kowalskiego. Przedstawicielstwo na Lwów i wsch. Małop. f. »Ozon«.
 348

WYŚMIENIE - PERFUMY na wagę NITE
i ESSENCJE OWOCOWE
 169 do robienia **WÓDEK i LIKIERÓW** — poleca
B. BOHOSIEWICZ Lwów, Hetmańska 8.

Samodzielnego korespondenta i korespondentki poszukuje Bank rolniczy **S. A. Lwów.** — Reflektuje się tylko na osoby pierwszorzędne. 3490

Wszyscy muszą zobaczyć nadzwyczaj wesołą komedję w 5 aktach p. t. **Broń niewieścia**

3578

ołączoną się wielkiem powodzeniem, którą wyświetla dziś po raz ostatni

Kinoteatr „LEW“.

SZTUCER

Nauka i wychowanie.

Każda Pani powinna korzystać! Pierwszorzędny Zakład krawiectwa damskiego „JOLANDA“ ul. Staszica 8, II. p. (boczna Chorażczyzny) otwiera kurs nauki kroju najnowszych i najlepszych systemów. Wpisy codziennie. 3318

Kurs tańców rozpoczynamy w najkrótszym czasie wyuczę. Nowicki, Pańska 16. 3502

Posady i prace.

Ogrodnik z dobrymi poleceniami przyjęty zostanie zaraz do dworu dla założenia sadów i ogrodów warzywnych. Zgłoszenia z opisami świadectw pod „Ogrodnik“ do biura ogłoszeń Sokółowskiego we Lwowie ul. Jagiellońska. 3505

Stelmach przyjęty zostanie zaraz do dworu na ordynarję. Zgłoszenia z podaniem warunków i odpisem świadectw pod „Stelmach“ do biura ogłoszeń Sokółowskiego we Lwowie, ul. Jagiellońska. 3508

Praktykant lasowy obznajomiony z kulturą szkółki leśnej poszukuje posady od 1. kwietnia. Łaskawe zgłoszenia pod „Praktykant“. 3547

Kupno i sprzedaż.

Transmisje, łożyska, koła pasowe, łożyska kulowe, koła linowe, pasy różnorodne, liny — poleca „PILOT“, Lwów Batorego 4. 2925

Kupuję porcelanę, szkła, różne brzozy, monety wszelkie przedmioty antyczne. Jaroszewski, handel starożytności, Lwów Romanowicza 9. 3470

Wille z komfortem, stajnia, ogrodem. 9 wolnych pokoi sprzedam w okolicy Liśtopada. Zgłoszenia „Decyzja“ ala miast do administracji. 3520

Fortepian, maszynę pi-sarską, instrument niwecyjny, uniwersalny, bilard, reny sprzedam. Churzanowski, imorowicza 6. 3533

firmy Novotny w Pradze, kaliber 9.3 mm. wraz z skórzanym futerałem zaginiony lub został skradziony w pociągu osobowym Przemysł-Lwów Lwów, dnia 24-go lutego. Upraszam Szanownego Znalazcę o zwrot takiego za wynagrodzeniem 15.000 mk., pod adresem p. Józef Mozol, Lwów Kopernika 38., u księcia Sapiehy lub Adam Sapieha Bobrek ad Oświęcim. 3544

Planimetr biegunowy Coradi'ego sprzedam. Teresy 12, dozorca wskaże. 3576

Motor Diesel 25 koni używany, okazynie do sprzedania inne za 2 miesiące „PILOT“, Lwów, Batorego 4. 3573

Kompletne urządzenie do Planodruku i Negrografii zaraz do sprzedania. Cena kupna 250.000 mp. Zakład graficzny „Unia“, Lwów, Sykstuska 10. 3572

Jadalnia tania do nabycia ul. Jabłonowskich 44. Wiadomość u dozorca. Ogładszać między 10—11, do 18. marca włącznie. 3566

Srebro na 12 osób, rower, ręczna maszyna do szycia, płyty do pathefonu, samowar miedziany, pierze do sprzedania ul. Supińskiego 10, II. p., drzwi 6, godz. 2—5. 3567

Orleby producentów sprzedaje Państwowy Urząd Zbożowy, Lwów ul. Kraszewskiego 11. 3568

Okazyjnie do sprzedania starożytne meble, plac Halicki 10, parter. 3570

Różne.

Kurs tańców modnych (Foxtrot, Onestep, Twostep, Tango, Boston itp.) oraz tańców zwykłych rozpoczyna „Ecole“ de Dansec. Szkoła tańców modnych, Ossolińskich 10. (były teatr Wodewilowy). Wpisy od 5—8 popoł. 3332

Wdowa po aptekarzu właścicielka apteki na prowincji, średniego wieku, młdej powierzchowności poszukuje znajomości w celach matrymonialnych z magistrzem farmacji Polakiem-katolikiem, średniego wieku. Zgłoszenia pod „Apteka“ do Kurjera lw. 3533

zobaczyć nadzwyczaj wesołą komedję w 5 aktach p. t.

Kinoteatr „LEW“.

MASZYNY DO MIĘSA emaliowane, cynowane

poleca **ANTONI HALSKI** Lwów, Sobieskiego 3. 1530

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO POMORSKIEGO w Toruniu, ul. Sienkiewicza 44.

poszukuje pracowników biurowych

w XII—VII. kategorii płac funkcjonariuszy państwowych. — Wymagana dokładna znajomość języka polskiego i praktyka biurowa. Potrzebni i pracownicy, biegle piszący na maszynie. Podania z życiorysem i odpisami dokumentów. Pożądana fotografia. 3560

SYPIALNIA

jasna z umeblowaniem i toaletą, szafy antyczne, biurka damskie, kozetka, stolicek do robót ręcznych, salon mahoniowy, pajak kryształowy, obrazy pierwszorzędnych malarzy ma do sprzedania **Hala Aukcyjna** ul. Akademicka 3.

Znana firma malarstwa pokojów. Schule Władysław, maluje pięknie, prędko i tanio. 3313

Tapicerskie wszelkie roboty przyjmuję. Machalski, Sapiehy 41. 3515

Pióra strusie, rajery, czyszczone chemicznie, przera-biam i farbuję. Miłkowskiego 9, I. p. na lewo (róg Kochanowskiego). 3568

Mieszkania.

Potrzebuję mieszkania składającego się z dwóch lub trzech pokoi z przynależnościami. Zgłoszenia Batorego 4, I. piętro W. EYDE. 3455

Czteropokojowe mieszkanie w Warszawie zamienię na takież lub większe we Lwowie. Zgłoszenia Lenartowicza 19, I. p., lewa strona od 5—6. 3483

Poszukuję pokoju z elektryką osobnem wejściem z meblami lub bez. Zgłoszenia pod „Medyk“ do administracji. 3545

ELEMENTY

suche, woreczkowe do napełniania czystą wodą w każdej ilości do nabycia w polskiej fabryce elementów w galwanicznych. — LUDWIK EKES Lwów, Leona Sapiehy 6.

KONKURS.

Bada Szkolna Powiatowa w Krasnymstawie (w województwie lubelskiem).

poszukuje

kilkunastu sił nauczycielskich

celem obsadzenia wolnych posad w szkołach powszechnych w powiecie. Warunki płacy etc. wedle ustawy z dnia 13. lipca 1920 roku.

Pożądati są wyłącznie kandydaci z maturą seminarjalną, wzgl. uzupełnioną gimnazjalną, przyczem posiadający ponadto egzamina fachowe (kwalifikację) będą mieli pierwszeństwo.

Podania zaopatrzone we wszystkie potrzebne dokumenta w oryginale lub w odpisie należy wnieść na ręce Rady Szkolnej Powiatowej do końca marca br

Podania nieudokumentowane nie będą rozpatrywane.

Przewodniczący Rady Szkolnej Powiatowej **MIECZYSLAW KRUKIEWICZ.** 3557

„GAFOTA”

Lwowska Fabryka Obuwia Spółka Akcyj. we Lwowie,

wypłaca w myśl uchwały Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 10. marca 1921 r., za okres administracyjny od 1. lipca 1919. r. do 31. grudnia 1920 r., 20 proc. dywidendę p. a. t. j. 30 proc. za 18 miesięcy w kwocie mp. 42 od każdej akcji I. i II. emisji.

Akcjonariusze mogą podjąć przypadającą im dywidendę od 15. marca b. r. za złożeniem kuponów nr. 1 do 8 od akcji I. emisji i kuponów nr. 1. od akcji II. emisji w Polskim Banku Przemysłowym we Lwowie i wszystkich jego Oddziałach, oraz w Powszechnym Banku Kredytowym we Lwowie i oddziale jego w Krakowie. 3581

Targ poznański

odbędzie się w Poznaniu od 28. maja do 5. czerwca 1921 r.

Listę zgłoszeń wystawców zamyka się 15. marca rb. Zgłoszenia gośol przyjmują się stale, do otwarcia wystawy.

WYSTAWA WZORÓW PRZEMYSŁU wszelkiego rodzaju

Informacji udziela i przyjmuje zgłoszenia **MIEJSKI URZĄD TARGU POZNAŃSKIEGO** Poznań 22, Nowy Ratusz. Adr. tel-gr. „TARG“ Poznań. 3247 Telef. 4351.

DOM HANDLOWY Józef Tarnawski i Spółka

Spółka z ogr. poręką Lwów, ul. Kopernika 1. 42 B.

UNIK jedyny środek do czyszczenia szlam KULMIN samoczynny środek do prania 3575

słomkowych kapeluszy itp. 10 razy tańszy od mydła

PASTA do OBUWIA niezrównanej jakości BON-TON

firmy G. GLIŃSKI WARSZAWA

w kolorach: czarnym, brązowym, żółtym i białym.

Wszędzie do nabycia.